

JAARVERSLAG 2011

JEANNETTE NOËL HUIS

Dantestraat 202

Postbus 12622

1100 AP Amsterdam

tel 020 - 699 8 996

giro 27.25.828

e-mail: noelhuis@antenna.nl

www.antenna.nl/noelhuis

“We must learn to love together as brothers and sisters or perish together as fools”

‘We moeten leren elkaar als broers en zussen liefde hebben of we zullen gezamenlijk omkomen als dwazen’

- Martin Luther King Jr.

THIS IS MY COMMANDMENT
THAT YOU SHOULD
LOVE ONE ANOTHER
AS I HAVE LOVED YOU

Inleiding

Het is derde kerstdag, half twee. In de keuken staan drie mensen pizzadeeg te rollen en alle voorbereidingen te treffen voor het eten vanavond. Dat is wat aan de vroege kant omdat we zo met heel het huis gaan bowlen. Dat is inmiddels een traditie geworden in de kerstvakantie: bowlen en daarna samen pizza eten.

Zo'n duidelijk herkenningspunt in de tijd laat je zien hoeveel er kan veranderen. Er gaat nu een heel andere groep mee dan vorig jaar. Sommige mensen zijn uitgeprocedeerd en hebben ons verlaten, anderen hebben papieren gekregen en wonen nu verder bij ons vandaan. Het was een jaar van vieren en een jaar van tanden op elkaar. Tegelijkertijd werd duidelijk dat we ons werk doen te midden van een grote groep mensen die ons en onze huisgenoten een warm hart toe dragen.

We wonen niet alleen

In 2011 verleenden we aan 14 volwassenen en 7 kinderen voor langere tijd gastvrijheid. Gemiddeld verbleven mensen 7 maanden hier. Maar sommigen zijn al veel langer bij ons. Daarnaast waren er een groot aantal logees die korter dan een maand hier verbleven.

Vlak voor de jaarwisseling werd Elisa, een oud-huisgenote van ons opgepakt toen ze haar tas, die ze in de trein had laten liggen, ging ophalen in het politiebureau. Wij waren allemaal erg verontwaardigd, zeker omdat zoiets onbenulligs uitliep op een detentie van vijf maanden. Na vijf maanden werd ze vrijgelaten en kon ze bij een vriendin wonen. Sinds die tijd zien we haar af en toe langs komen om mee te eten of om Jan Paul of een van de huisgenoten te ontmoeten.

Jan Paul, die met engelengeduld bij ons Nederlandse les geeft en mensen begeleidt naar moeilijke afspraken, ging regelmatig bij meneer Singh op bezoek nadat hij aan het begin van de zomer werd opgepakt en in kamp Zeist gevangen werd gezet. Meneer Singh is een goede bekende die niet in het Noëlhuis woont, maar wel af en toe binnen waait en vooral deel neemt aan de wakes bij het cellencomplex op Schiphol Oost. Meneer Singh zat daar zelf in 2007 gevangen toen hij hier asiel aanvraag. Sindsdien heeft hij ook nog in Dordrecht en Zaandam gezeten, alles bij elkaar ruim 2 ½ jaar. En dat terwijl de overheid iemand alleen mag opsluiten als er zicht op uitzetting is.

Voor andere huisgenoten en oud-huisgenoten was er wel goed nieuws. Yang en Leo kregen een huisje in Utrecht, Roman en Smrt kregen papieren en een huis op vijf minuten afstand van ons en ook meneer Bin, Babi, Hasmik en David kregen papieren. Een Chinese oud-huisgenote die al jaren elders woont en af en toe bij ons aan tafel aanschuift, kreeg na 17 jaar ook eindelijk een status. Het is geweldig om dit met deze mensen te kunnen vieren! Eindelijk de kans om vanuit rust een leven op te gaan bouwen.

Een aantal huisgenoten verdween afgelopen jaar met onbekende bestemming. We maakten ons vooral zorgen om Lydia, een jonge vrouw uit Congo die niet meer terug kwam van haar kerstvakantie. Voor zover wij en het Rode Kruis konden zien was zij niet in de Nederlandse gevangenis en nergens konden wij haar bereiken. Later in het jaar verdween ook een jonge man uit Zuid-Soedan, om later weer vanuit Duitsland terug te keren naar Nederland. Het is moeilijk om in te schatten wat er gebeurd is in deze situaties. Misschien werd de angst voor de politie te groot? Durfden ze ons niets te zeggen over een alternatief plan?

In de herfst namen we ook op vervelende wijze afscheid van Pjotr. Na jarenlang bij ons gewoond te hebben, moest hij kiezen of hij met zijn familie terug zou keren of dat hij met onbekende bestemming zou vertrekken. Hij koos het laatste en werd niet veel later opgepakt tijdens een poging om nog een laatste procedure op te starten. Hij woont nu met zijn familie in een vertrekcentrum, maar het is nog onduidelijk of ze ook echt uitgezet kunnen worden.

Er kwamen ook nieuwe mensen. Een jonge dame uit de Dominicaanse republiek die toch iets minder jong bleek dan ze eruit ziet. Na enige tijd bij ons gewoond te hebben werd haar verblijfsvergunning omgezet en kon ze bij vrienden van ons wonen. Zo kan ze wat geld verdienen voor haar kinderen en kleinkinderen (!) in de Dominicaanse republiek. Ook Caleb uit Burundi kwam bij ons wonen en hij nam meteen allemaal taken op zich. Onno vindt het geweldig om door hem naar school gebracht te worden en hij wil regelmatig inspringen bij klusjes in het huis. Zo is het al menigmaal voorgekomen dat Mattias aan het prutsen is met een klein snoetje, terwijl Caleb dit vervolgens net iets handiger weet op te lossen.

Wij moesten soms worstelen met onze principes van gastvrijheid en verantwoordelijkheid. Rond dezelfde tijd kwamen Esther en daarna Mohammed uit Sierra Leone en Malou en haar kindje Alem uit Ethiopië. Mohammed bleek niet dezelfde waarde te hechten als wij aan sommige van onze huisregels en na wat vervelende incidentjes leek het ons beter dat hij een andere plek zocht om te wonen. We worstelden ook met de regels die we moesten stellen voor een van de kinderen die toch wel erg veel huilde en zo vrij veel bij zijn moeder gedaan wist te krijgen. Waar begint onze verantwoordelijkheid voor de hele gemeenschap en waar houdt het ouderlijk gezag op? Menigmaal hebben we ons afgevraagd hoe je als Catholic Worker om moet gaan met huisgenoten die een andere culturele achtergrond hebben en zich (daardoor?) anders gedragen dan wij misschien zouden willen.

Vlak voor Sinterklaas kwam Lionel uit Palestina erbij. Hij verrast ons met zijn kookkunsten en hij is vol initiatief. Vijf kilo uien voor 70 cent is een mooie aanbieding, zelfs als die vervolgens op de fiets mee moeten vanaf de Dappermarkt. Met kerst wist hij een geweldig diner voor ons op tafel te zetten. Jarenlang is hij kok geweest in grote restaurants en hotels in Israel/Palestina en nu kookt hij een keer in de twee weken in het Noëlhuis, in afwachting van een mogelijkheid om terug te gaan naar zijn land.

Een spannende beslissing was het wel of niet opnemen van een moeder met vier kinderen uit Liberia. We vinden het meestal erg leuk om kinderen in huis te hebben, maar was vier niet een beetje veel? Onze insteek was dat ze een weekje hier konden logeren terwijl er een andere plek geregeld zou worden. Echter, na een week met deze kinderen gespeeld te hebben en nog even goed geluisterd te hebben naar het verhaal, besloten we dat ze langer mochten blijven.

Het wordt er wel wat drukker door in huis, maar de oudste twee kunnen nu rustig naar school. Inmiddels mag ook de derde (een jongetje van vier) naar school en ook dat is niet onbelangrijk. Het valt ons op dat hij nog erg weinig praat voor zijn leeftijd en ook wel erg bang is voor Sinterklaas en vuurwerk. Op school kan hij met andere kinderen van zijn leeftijd spelen en komen de woorden ongetwijfeld ook allemaal los. Zijn jongste zusje springt nog vrolijk door het huis en staat regelmatig in de keuken met haar handen in de lucht rondjes te springen. In totaal leven er nu zeven kinderen en een tiener in het Noëlhuis. Sarah, onze vrijwilligster van ASF, heeft er haar handen vol aan. Samen naar het zwembad, de Gaasperplas, of met Frits en een aantal kinderen mee naar de kraaktuin.

Er waren ook ongedocumenteerde logees, mensen die enkele dagen tot een week bij ons verbleven. Ik moet denken aan een verwarde man uit Egypte die door de bomen het bos niet meer zag. Toen bekend werd dat hij voor zijn interviews naar de IND mocht (goed nieuws!) werd hij erg verdrietig en verdween hij midden in de nacht. Toen een aantal bezorgde huisgenoten om 5 uur 's ochtends naar zijn kamer kwamen om hem te helpen en uit te leggen hoe hij de eerste trein naar Zevenaar moest nemen, bleek hij al weg te zijn. Er waren ook andere logees die maar even bleven voordat ze, bijvoorbeeld op het vliegtuig terug naar Bagdad stapten.

Natuurlijk was er ook weer de gezamenlijke vakantie. Met een horde kinderen en volwassenen wisten we weer in Serooskerke, Zeeland, aan te komen. Dit werd mede mogelijk gemaakt door het SKAN fonds en de Bond zonder Naam. Gewapend met een grote zak met ov-chipkaarten moesten wij de bus in. Waar je vroeger meerdere mensen mee kon nemen op een strippenkaart, moet je nu allemaal een chipkaart hebben met genoeg geld erop. Natuurlijk ging dit een aantal keer fout en moesten er extra kaartjes gekocht worden. Ergens halverwege de week moest een van de vaders zelfs aan het einde van de avond nog snel naar Middelburg om daar twee jongeren op te halen wiens saldo niet meer toereikend was. Mattias en Siska kregen het voor elkaar om binnen vier minuten zo'n 24 kaartjes uit een NS kaartautomaat te halen en zo haalden we na een week allemaal de trein terug. Ondanks het niet altijd even zomerse weer, hebben we toch met z'n allen een heerlijke tijd gehad.

We getuigen dat een andere wereld mogelijk is

Elke individuele ontmoeting draagt weer bij aan onze overtuiging dat we als mensen elkaar een stukje verder kunnen helpen en dat we Gods Geest nodig hebben om niet op ons zelf gericht te zijn maar open te staan voor de ander. Dat kan niet gereduceerd worden tot 'liefdadigheid', want het draagt een diepe schreeuw om rechtvaardigheid in zich. Hoe kan het dat Nederland mensen in de gevangenis zet omdat ze niet over de juiste documenten beschikken? Is de papieren wereld van wetten de enige werkelijkheid die telt? We waken al jaren bij het detentiecentrum op Schiphol Oost. Deze staat symbool voor het harder wordende politieke klimaat in Nederland. Tussen een andere startbaan en een enorme Marechaussee kazerne op Schiphol West wordt nu een veel groter detentiecentrum gebouwd, dat als vervanging gaat dienen voor het cellencomplex Schiphol Oost. De faciliteiten voor de gevangenen worden er waarschijnlijk wel iets beter (denk aan telefoon op cel, net als in het detentiecentrum in Rotterdam), maar de onrechtvaardigheid groeit. Tijdens de lijdenstijd

konden we weer met allemaal kerken uit Amsterdam en omgeving onze solidariteit met de gevangenen uiten tijdens de wekelijkse wakes. Dat leverde een aantal grote artikelen op in landelijke dagbladen. Ook de actie van het LOS (Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt) en andere organisaties tegen de strafbaarstelling van illegaliteit kon op veel media-aandacht rekenen. We hopen dat voor steeds meer Nederlanders ‘De Illegaal’ een gezicht krijgt en dat ze zullen zien dat het mensen zijn zoals jij en ik.

Het koor van de Oude Kerk zingt aan de Amstel tijdens de herdenking van alle zielen die aan Europa's buitengrenzen stierven.

Op 2 november, Allerzielen, herdachten wij aan de Amsterdamse Amstel voor de Hermitage alle migranten die omkwamen aan de buitengrenzen van Europa. De EO maakte hiervan opnamen die terug te zien zijn op het internet. Ook onze actie voor de vrijlating van Bradley Manning was op televisie te zien. We konden ons uitspreken bij het Amerikaanse consulaat tegen de behandeling die deze jonge Amerikaanse klokkenluider krijgt. Meer over deze acties kunt u lezen in de afgelopen twee nummers van de nieuwsbrief. De nieuwsbrief heeft een totaal andere lay out gekregen. Voor het eerst in 23 jaar is er een vormgever die onze teksten plaatst in een iets moderner jasje. We hopen op deze manier weer andere mensen te bereiken met onze verhalen over ongedocumenteerden en het Jeannette Noëlhuis. Het was een hele stap om zo'n revolutionair andere vormgeving te omarmen, maar we zijn blij met alle positieve feedback.

We mochten in veel kerken iets vertellen over ons leven in deze gemeenschap. Zo waren we bijvoorbeeld te gast bij de Remonstranten, bij de Christelijke Hogeschool in Ede, de Amstelgemeente, de Protestantse gemeente en nog veel meer. Op de Nacht van de Theologie waren we vertegenwoordigd om binnen het kader van de zaligsprekingen te vertellen over ‘de vervolgdens’.

We staan niet alleen

Voor de juridische begeleiding van onze huisgenoten werkten we samen met Vluchtelingenwerk Amsterdam, het STIL in Utrecht en de Open Deur.

Ook afgelopen jaar bleek weer dat we niet alleen staan. Veel mensen kwamen ons opzoeken om geïnspireerd te worden voor hun eigen werk en plaats. Zo waren er studenten ‘social work’ uit Tsjechië en toekomstige Catholic Workers uit Gent en Brugge op bezoek. Wij hadden zelf onze collega Catholic Workers voor de zomer ontmoet in het Engelse Cudham en we kunnen de verhalen doorgeven. Ook was er een constante stroom van dominees, jonge christenen uit het Time to Turn-netwerk dat zich inzet voor sociale rechtvaardigheid, mensen uit de kerk Stroom Amsterdam en andere jonge christenen. Sociale rechtvaardigheid en duurzaamheid zijn niet langer vieze woorden in kerken met een duidelijke gereformeerde of evangelische achtergrond.

Uit die groep bezoekers kwam een jonge man die een aantal keren bij ons in huis geklust heeft. Eindelijk hingen de deurtjes van de keukenkastjes weer recht en kwamen er sloten op deuren die dat nog niet hadden. Toen hij werk kreeg, had Frans, sinds jaren vriend van het huis, gelukkig weer wat meer tijd om lampjes aan te draaien, geultjes voor internetkabels te leggen en andere klussen te doen waar wij niet aan toe kwamen. Ook kwam er een Chinees-sprekende coach voor een van onze huisgenoten. Tijdens het opknappen van een operatie logeerde Maria Meinora hier voor langere tijd en ze gebruikte de tijd om leuke dingen te doen met de kinderen, zoals ze al jaren doet. We zijn ook blij met de vrijwilligers die ons helpen bij de boekhouding, advies voor de tuin, de mensen die met ons mee bidden en meedenken over de nieuwsbrief en de helden die zich keer op keer inzetten voor Nederlandse taallessen.

2011 was ook het jaar dat Claartje Vollebregt, mede-oprichtster en steunpilaar van het Harriet Tubman Huis overleed. We gedenken haar inzet en zijn blij met de vreugde die zij kon brengen aan de vrouwen in dit andere huis in Amsterdam Zuidoost waar gastvrijheid wordt verleend aan ongedocumenteerden.

We functioneren als team

2011 was het eerste jaar zonder Wibbo. De kerngroep bestond uit Frits, Mattias en Liesbeth. Daarnaast is er natuurlijk altijd onze Duitse vrijwilligster van ASF, Caro voor de zomer en Sarah daarna. Het is spannend om als nieuw team aan de slag te gaan. Oude zekerheden gaan omver en een nieuwe status quo moet worden gevonden. Dat ging niet zonder slag of stoot, maar over het algemeen gaat het voorspoedig. We vinden het ook leuk dat Caro een studie in Amsterdam heeft gevonden en dat Mattias en Siska verloofd zijn. Liesbeth werkt wekelijks als vrijwilliger een ochtend bij de WOU (Werkgroep Opvang Uitgeprocedeerden) en via haar kwamen we bij onze nieuwe supervisor, Ida Jongasma. In het verlengde van hun engagement binnen de gemeenschap, zetten Liesbeth en Mattias zich ook buitenshuis voor Gods koninkrijk in. Na 9 jaar met de Sociëteit voor Afrikaanse Missiën (SMA) in West Afrika gewoond en gewerkt te hebben, werkt Liesbeth nu met de SMA in het diaconaal centrum Stap Verder waar ze Nederlandse taallessen opzet voor (on)gedocumenteerden en mensen ondersteunt die vastlopen op problemen rondom geld, kleding, voedsel. Op deze manier

stroomt een stukje van de Noëlhuis voorraad ook weer verder de wereld in. Mattias is na zijn studie bezig met een ‘churchplanting’ project in Amsterdam Zuid-Oost en oriënteert zich op de mogelijkheid om te gaan promoveren. Frits probeert ook nog regelmatig naar de kraaktuin te gaan om daar de kinderen de lol van tuinwerk bij te brengen en vuurtjes te stoken met de kinderen. Ook wist hij ervoor te zorgen dat er een mooie klimroos bij de voordeur staat en samen met de woningbouwvereniging zorgde hij voor een prachtige plantenbak.

Uit het logboek: ‘Kattepil gelukt (*onze huiskat moest namelijk elke week haar medicijnen krijgen!*). Leuk vuur met Fati, Samantha, Fei Fei & Onno, -2 graden + fikse bries, heet vuur! Wilgeknotstokken gepoot’

Wibo nam tijdens het huisfeest afscheid van het huis waar hij negen jaar zijn schouders onder gezet heeft. Samen met zestig feestgangers konden we afscheid nemen en nog een keer samen het glas heffen. Irina had een prachtige maaltijd met blini’s gemaakt en Caro las onder de goedkeurende glimlach van haar vader een stukje voor over haar ervaringen van het afgelopen jaar.

Vooruitblik

Vroeger draaiden Frits en Wibo jarenlang het huis. Toen Wibo aankondigde een nieuw hoofdstuk in zijn leven te beginnen en de gemeenschap te zullen verlaten, was dat best heel spannend. Een team van twee met de verantwoording voor zo veel kwetsbare mensen, is zelf ook best kwetsbaar. Gelukkig voelden Mattias en Liesbeth zich geroepen om de gemeenschap te versterken. Een team van drie blijkt heel fijn. Dat willen we graag zo houden. Maar we hebben nu wel iets minder plaats voor kwetsbare mensen terwijl we gezamenlijk wel iets sterkere schouders hebben. Bovendien hopen Mattias en Siska in 2012 te trouwen. Daarom werken we aan een plan om meer ruimte te krijgen en tegelijk ook onze financiële basis in de toekomst iets zekerder te stellen. Het is een plan met veel variabelen en u zult er vast later in het jaar meer van horen: God zegene de greep!

Toelichting exploitatie 2011

Er vallen een aantal grote verschillen te zien tussen de begroting van 2011 en de realisatie. Sommige daarvan komen ook terug in de begroting van het komende jaar en daarom lichten we deze vast toe.

De huishoudkosten zijn dit jaar lager uitgevallen dan verwacht. Dat zou kunnen betekenen dat we iets zuiniger geleefd hebben, maar het is voor een deel ook te verklaren uit de grote hoeveelheid donaties in natura die we het afgelopen jaar mochten ontvangen. De vaste lasten hebben we te hoog ingeschat en zijn in de begroting bijgesteld. Ook bij de post ‘organisatie’ verwachten we komend jaar minder kosten.

De nieuwsbrief heeft dit jaar een prachtig nieuw jasje gekregen. Dat was een hele beslissing en hij kost nu ook iets meer. Maar de vele positieve of ronduit enthousiaste reacties maken dat we blij zijn deze stap genomen te hebben.

De kosten voor het onderhoud zijn veel hoger dan verwacht. Zo moesten we een deel van de gangvloer vervangen en hielden de wasmachine en droger en ijskast op met functioneren. Met dank aan het RC Maagdenhuis en de Fundatie Van den Santheuvel, Sobbe konden we het kapotte marmoleum in een stuk van de gang vervangen. Gelukkig kregen we een gratis industriële ijskast en kwamen er ook heel snel hulp voor de andere grote investeringen.

Omdat we dit jaar met de Catholic Worker Amsterdam nieuwe acties hebben uitgevoerd, zijn de kosten voor de getuigenissen ook iets hoger. We hadden een actie voor de vrijlating van Bradley Manning, een wake ter herinnering aan de omgekomen migranten op Allerzielen en Sarah ging naar de blokkade van de trein met radioactief afval in Gorleben. Ook de ‘gewone’ wakes bij de schipholgevangenis gingen door.

Bij de inkomsten valt de post ‘leefgeld huisgenoten’ waarschijnlijk helemaal weg. Wibo was uit de kerngroep gestapt en betaalde een aantal maanden kost en inwoning tot hij op zich zelf ging wonen. Dit jaar hadden we bovendien incidentele inkomsten uit een teruggave van de belasting over het gas en licht van de afgelopen vijf jaar. Ook dit zal komend jaar niet terugkomen.

Een scherp lezer zal zien dat er onderaan de pagina 10.000 euro staat die al ontvangen is voor het komende jaar. Dit past in het patroon dat zich gelukkig al jaren voortdoet, namelijk dat we rond de kerst veel donaties krijgen die ons een flink stuk het volgende jaar in helpen.

In de begroting is niets opgenomen over onze plannen om komend jaar iets uit te breiden en onze basis te versterken. Op het moment van schrijven is de situatie nog dusdanig onzeker dat hierover cijferen voornamelijk giswerk zou zijn.

Overzicht Exploitatie jaar 2011

	Begroting 2011 €	Realisatie 2011 €	Begroting 2012 €
<u>KOSTEN</u>			
Huishoudkosten	25.500,00	23.246,30	25.500,00
Vaste lasten	45.500,00	42.816,71	44.000,00
Organisatiekosten	11.000,00	10.134,23	10.000,00
Onderst.huisgen.	19.000,00	19.191,67	19.000,00
Hulp aan derden	1.500,00	2.062,07	1.500,00
Nieuwsbrief	5.000,00	7.553,51	8.000,00
Onderh inventaris en inv.	6.000,00	12.605,46	4.000,00
Getuig. Vrede/ger.	1.500,00	2.537,93	2.000,00
Kastekorten		-16,43	
Incident.result.voorg.jaren			
Totaal kosten	115.000,00	120.131,45	114.000,00
 <u>OPBRENGSTEN</u>			
Leefgeld kerngroepen		0,00	0,00
Leefgeld huisgen.	2.500,00	2.550,00	0,00
Vaste donaties	20.000,00	17.118,31	20.000,00
Eenmalige giften	90.000,00	92.533,89	93.000,00
Rente Triodosrek.	500,00	471,73	500,00
	113.000,00	112.673,93	113.500,00
Incident.result.voorg.jaren		5.961,40	
Saldo	2.000,00	-1.496,12	500,00
	(nadelig saldo)	(nadelig saldo)	(nadelig saldo)
Eigen vermogen op 1-1-2011		51.572,00	
een nadelig saldo 2011		-1.496,12	
Eigen vermogen op 31.12.2011		50.075,88	
 Saldi per 31.12.2011			
Kassaldo	330,00		
Postbank	19.567,71		
Triodosbank Zak.			
Rek.	39.305,00		
Leningen	1.500,00		
Voorschotten	-41,08		
Nog te ontvangen rente	471,73		
Vooruit betaalde kosten	2.515,45		
Nog te betalen kosten	-3.572,93		
Vooruit ontvangen bedragen	-10.000,00		
	50.075,88		
	0,00		